

הנאום של טלית קיצוני , יו"ר אגודת הסטודנטיות והסטודנטים בסמינר הקיבוצים, ליד ביתו של שר החינוך 4.8.2011

כשאמרתי לאבא שלי שהחלטתי ללמוד חינוך והוראה לתואר ראשון, הייתה הבעת אכזבה בעיניו. השאלה העיקרית שעלתה הייתה: "את יכולה ללמוד כמעט כל מה שאת רוצה, אז למה חינוך? למה שתעשי את זה לעצמך?"

נראה לי שכל מי שנמצא כאן, יודע את התשובה לשאלה הזו. חינוך, מבחינתי זו שליחות

כפי שההווה שלנו נובע מהחינוך שקיבלנו בעבר, כך העתיד שלי, שלנו, של החברה הישראלית כולה נובע מהחינוך שאנו מספקים בהווה לילדים ולילדות שלנו.

השנה, במסגרת לימודי, הייתה לי התנסות בבית ספר: פעם בשבוע הייתי "מורה". בבית הספר בו לימדתי, בית הספר לטבע בתל אביב – עמדתי מול כיתה של 20 תלמידים, היו לרשותי תשתיות חדשות ונוחות וזכיתי לליווי ותמיכה אישית לאורך כל השנה

אבל.

רובנו לא לומדים בבית הספר לטבע, בית ספר חצי פרטי, כמו ילדיו של גדעון סער

רובנו המורות לא נלמד בתנאים הללו, אלא בכיתות צפופות של 40 תלמידים, ללא תשתיות, בחוסר תנאים ובלי תמיכה מקצועית. אחת התופעות המדהימות היא שיש מורות שממש מצליחות לקיים חינוך איכותי אפילו בתנאים האלה, אבל גם הן נשחקות עם הזמן

יותר מ 50% מהסטודנטים שכמוני, בחרו מתוך שליחות ללמוד הוראה וחינוך והקדישו לפחות ארבע שנים מחייהם להכשרה והשתלמות, פורשים תוך שנתיים מהמקצוע

צעירים וצעירות חדורי אמונה ואידיאולוגיה, שמתגברים על הרמת הגבה של הסביבה וההורים, לא מצליחים להתמודד עם המערכת הלא מתפקדת הזו שנקראת בית הספר. מה אתם אומרים על הנתון הזה? האם זה החלום הכי טוב שלנו על פרצופה של המדינה? למה זה קורה

הדוברות הקודמות דיברו על הפרטה הגלויה – זו שכבר למדנו להבחין בה, הפרטת שירותי חינוך לחברות של עובדי קבלן, מתן תקציבים לבתי ספר פרטיים, יצירת מנגנונים מתוחכמים של תשלומי רשויות והורים (מה שמכונה חינוך אפור) ומיונים שיוצרים הפרדה על רקע סוציו-אקונומי דתי וגזעי

אבל הפרטה הסמויה, ולכן גם המסוכנת יותר, היא הפרטה הערכית. הפרטה שהופכת את מערכות החינוך שלנו לכלי עבור המשך המדיניות הכלכלית – חברתית הקיימת

ההחלטות המתקבלות הן ע"פ שיקולים כלכליים ורצון לשמר "חינוך" שלא מוביל ללמידה אמיתית, חשיבה ביקורתית ופיתוח אישי – לא של התלמיד ולא של המורה

כיום יש מדיניות שרואה במערכת החינוך חברה כלכלית ומרכז רווח. כזו ששמה בראש סדרי העדיפויות מדדים וסטנדרטים ומקדשת את התחרותיות כערך. מדיניות חינוכית שיוצרת מקור פרנסה לעשרות בתי ספר פרטיים להכנה לבגרות ופסיכומטרי. מדיניות שדורשת מהמורה לראות את התלמיד דרך הפריזמה הצרה של ציון במבחני המיצ"ב ומונעת מהמורה אפשרות לחנך את התלמיד להתבוננות ביקורתית, לאזרחות פעילה ולתודעה פוליטית

אתם רואים בבית הספר מפעל – התלמידים או הציונים, הם המוצר הסופי. השיטה שלכם, לא רק שאינה ערכית במהותה, היא גם לא מוכיחה את עצמה – ה"מפעל" שלכם כושל כי מלכתחילה חינוך איננו עסק כלכלי!

מדיניות כזאת מעמיקה את הפערים החברתיים בישראל ודוחקת כל אפשרות לחינוך ערכי

!לא בשביל לשרת מדיניות כזאת החלטתי ללמוד חינוך

.ההיפך מהפרטה היא אחריות

:למדינה יש אחריות על החינוך

אחריות כלכלית שצריכה להתבטא בסדר עדיפויות תקציבי לחינוך. סדר עדיפויות שמנגיש חינוך איכותי לכלל האוכלוסיות

בנוסף יש אחריות מהותית שצריכה להתבטא בשינוי השיטה ויצירת מערכת חינוך בה פיתוח התלמיד כאדם וכאזרח ביקורתי ופעיל בחברה דמוקרטית, נמצאת בראש סדר העדיפויות. במערכת חינוך כזו צדק חברתי לא יהיה מושג אותו צריך לשנן לבגרות אלא עיסוק אמיתי של התלמידים בבית הספר

יאנוש קורצ'אק אמר שבשביל לתקן את העולם צריך לתקן את החינוך. אנו פרחי ההוראה, מורות ומורים לוקחים עלינו את האחריות על התיקון. הגיע הזמן שגם הממשלה תיקח אחריות ותעצור את ההפרטה הגלויה והסמויה

מהפכה בחינוך, איננה נוגעת רק לשכר המורים או לתנאי ההעסקה, אם כי גם לאלה יש לדאוג, מהפכה בחינוך היא הבסיס והתשתית לחברה ערכית וצודקת, אם היינו משכילים ליצור מערכת חינוך בה לא רק לומדים על צדק חברתי אלא חיים אותו הלכה למעשה, כנראה שלא היו יוצאים 150 אלף אזרחים ואזרחיות לדרוש אותו בקול צעקה ברחובות

.הכל מתחיל בחינוך... גם המהפכות